

16.3.4 Brandwonden: water, de rest komt later

Bij een eerstegraads verbranding 📖, vb. door de zon wordt de huid rood en pijnlijk, maar ontstaan geen blaren. Wel bij een tweedegraads verbranding. Op grote zones kan al een huidtransplantatie nodig zijn. Bij een derdegraadsverbranding wordt de huid vernietigd. Het wondgebied reageert niet meer op gevoels- en pijnprikkels.

Maatregelen: blussen indien nodig. Let op voor elektrische leidingen!

Eerst (minstens 10 minuten) fris water (ca. 20 graden C), de rest komt later. Je kan zachtjes gieten of dompelen. Koeling helpt ook tegen de pijn.

Steriel afdekken met nat, koud kompres.

Een boek met overlevingstechnieken van de SAS vermeldt looizuur (van gekookte eik of beukenbast) als geschikt om brandwonden te reinigen.

16.3.5 Je schaafwonden likken

Een deel van de (opper)huid is weggeschuurd.

Schoonborstelen, wassen en ontsmetten doe je vanuit het centrum naar buiten. Het is minder pijnlijk als dat binnen de dertig minuten gebeurt. De zenuwuiteinden zijn dan nog verdoofd door het trauma.

Luchtig en steriel afdekken. Bij kleine, zuivere wonden en schaafwonden 📖 is een ontsmettingsmiddel niet echt nodig.

(Betadine kleurt bruin, zo kan je zien waar het aangebracht is. Als de kleur verdwijnt is het uitgewerkt en moet je het opnieuw aanbrengen.)

De orang-oetan Rakus gebruikte meerdere dagen na elkaar sap en gekauwde bladeren van de ontstekingsremmende en ontsmettende liaan *Fibraurea tinctoria*. Na een maand was de wond helemaal hersteld. (Sumatra 2022)

Dieren likken hun wonden. En ook de onze. Het is een instinctieve reactie.

Speeksel 📖 bevat nochtans ook bacteriën. Maar voor wondjes lijkt het heilzaam (de meningen zijn verdeeld). Het is het oudste ontsmettingsmiddel. 'Moederkeszalf' bevat enzymen die bacteriën te lijf gaan. Immunglobulinen bestrijden slechte bacteriën en houden de tanden in relatief goede conditie. In speeksel, slijm en tranen zit lysozym, een antimicrobieel enzym als eerstelijnsverdediging tegen indringende ziekteverwekkers. De 12 speekselklieren van een volwassene produceren ca. 1,5 liter speeksel per dag. Daarvan is 99,5% water. Die overige 0,5% bevat opiorfine 📖, een pijnstillert die 6x krachtiger is dan morfine. Maar in een minuscule hoeveelheid.

Het spreekwoordelijke likken van de wonden is allicht niet zo dom. Ik zou het beperken tot eigen, kleine en propere wondjes.

Ach, soms hebben mensen zelfs wel eens de neiging om met hun tong in de mond van een ander te likken. Zelfs dat is resistentie verhogend en zelden dodelijk... En gatlikkers..